

Passie voor Natuurlijke Kraamzorg

Tastzin: het ontdekken van jezelf en de vertrouwdheid met je eigen lichaam

Kort verhaal over het belang van de tastzin bij pasgeborenen

Er was eens. Het klinkt als een spannend verhaal wat staat te beginnen. Zo is het eigenlijk ook. De tastzin is de start van alles. Vanaf het allereerste prille begin na de geboorte. De pasgeborenen komt in een nieuwe wereld. Het kind krijgt de gelegenheid om zijn lichaam te gaan ervaren als een door de huid omsloten woning.

“Op een dag kwam mijn oma op bezoek, want mijn moeder was jarig. Ik was acht jaar oud. Ze kwam met de taxi, samen met haar vaste hulp, vanuit Noordwijkerhout naar Nijmegen. Mijn oma was halfzijdig verlamd. Ze zat altijd in haar mooie grote “oma stoel”. Als ik haar zag, zat ze aanwezig in haar stoel. Het was alsof ze licht uitstraalde. Ze was er met aandacht, gericht op wat zich aandienende. Ze had stralende en vriendelijke ogen, een warme uitstraling, met aandacht voor jou als mens. Mijn oma had een wollen deken over haar benen en een warme wollen voetenzak, want door haar halfzijdige verlamming was ze kouwelijk.

Ze trok me als een magneet naar zich toe. Ik ging dichtbij haar zitten. Dit was mijn eerste bewuste tastbelevens, met een grote positieve impact. En nog steeds is dit een positief anker in mijn leven. Eén hand zat altijd dicht door haar verlamming. De andere hand legde ze op mijn hand. Ze streefde er zacht overheen. Wat een kracht, het voelde als een geschenk uit de hemel. Deze hand was voor mij het doorgeefluik van iets groters.

Ik voelde hierdoor mijn kern; mijn grote eigen kracht, in mijzelf. Meerdere keren in mijn leven heb ik dit mogen ervaren. En het mooie is dat, toen ze overleed, ik dit aan haar kon teruggeven. Ik stond naast haar bed en daar hadden wij voor het laatst lijfelijk contact via elkaars handen. Een bijzonder moment. Ze heeft mij door tasten mijzelf laten ervaren. De vertrouwdheid met mijn lichaam en verbondenheid met iets groters.

Inmiddels ben ik 47 jaar. Het afgelopen jaar deed ik de opleiding Natuurlijke Kraamzorg voor een verdere verdieping van mijn beroep, want ik ben kraamverzorgende. Een prachtig vak. Tijdens de opleiding spraken we over de zintuigen. De tastzin sprak mij daarin enorm aan. Aan dit zintuig besteed ik als kraamverzorgende veel zorg, want ik kan ouders een heleboel inzichten aanreiken om de tastzin positief te stimuleren. Ik zie dit als de basis voor een gezonde ontwikkeling.

Wanneer een kind na de geboorte op de buik van de moeder ligt, heeft het voor het eerst een tastbelevens. Hierdoor, en door alle volgende tast-ervaringen, krijgt het kind de gelegenheid om zijn lichaam te gaan ervaren, als een door de huid omsloten woning. Positieve tast-ervaringen geven het kind een sterk en veilig woninggevoel. Het is daarnaast van belang dat de ouders weten dat hun baby via de tastzin ervaart met welke intentie en zekerheid ze het kind bijvoorbeeld oppakken, ronddragen en weer neerleggen.

Als een kind gedragen en geliefkoosd wordt, kan het geborgenheid ervaren. Net zo belangrijk is het dat een kind, als het in een bedje ligt, de grenzen voelt tussen zichzelf en wat hem omhuld. Strak instoppen, inwikkelen en een hemeltje boven het wiegje of bed zijn daarvan voorbeelden. Als je een opgroeiend kindje voorwerpen in de hand geeft, die voortkomen uit de door de natuur geschapen wereld, kan het allerlei nuances leren kennen die de tastzin hem vertellen. Dat varieert van glad tot ruw, van rond tot spits en van zacht tot hard.

Een ander sterk element in de ontwikkeling van de tastzin is de kleding. Kleding is immers wat kinderen vanaf de eerste dag op hun huid hebben. Door de structuur, de soepelheid, de ruwheid en de stevigheid van de kleding, ervaren kinderen via de tastzin dat ze een grens hebben. Ze ervaren dat ze omsloten zijn. Kwalitatief goede kleding is in dit verband kleding van natuurlijke materialen. Zoals wol, zijde, katoen en linnen.

De tastzin houdt samengevat altijd zijn primaire opgave: een grens doen beleven. De tastzin levert een kind het veilige ‘thuisgevoel’ in zichzelf. Het leert op zichzelf te vertrouwen. Het niet vinden van geborgenheid leidt juist tot angst. In de opvoeding komen beide kanten van de tastzin terug. Geborgenheid moet je daarin niet overdrijven en de angst niet ontkennen. Wil je graag nog meer weten? Lees dan eens het boek ‘De eerste zeven jaar’ van Edmund Schoorel.’ Een echte aanrader!”